

ЗАВДАННЯ МИТНИХ ОРГАНІВ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

TASKS OF CUSTOMS AUTHORITIES IN THE CONTEXT OF ENSURING STATE DEVELOPMENT

УДК 336.24.07

<https://doi.org/10.32843/infrastruct43-19>

Яковенко О.В.

к.е.н., доцент,
провідний науковий співробітник
відділу вдосконалення протидії
митним правопорушенням
Науково-дослідний інститут
фіскальної політики
Університету державної фіскальної
служби України

Yakovenko Oksana

Research Institute of Fiscal Policy
University of the State Fiscal Service
of Ukraine

У статті запропоновано стратегію держави пов'язувати із досягненням цілей сталого розвитку. Проаналізовано глобальні цілі сталого розвитку до 2030 р. та завдання, що їх деталізують. Відокремлено роль та значення митних органів для забезпечення розвитку держави. Висвітлено функції митних адміністрацій різних країн щодо виконання кожного із завдань у межах цілей сталого розвитку та визначено ті з них, до виконання яких митні органи безпосередньо задіяні. При цьому діяльність митних органів запропоновано розглядати через призму реалізації завдань, що спрямовані на досягнення цілей економічного та безпекового напрямів. Розглянуто значення фіскальної та сервісної функцій у контексті забезпечення економічного зростання, розвитку інфраструктури та інновацій, а також розвитку партнерських відносин між суб'єктами. Наголошено на необхідності дотримання податкової дисципліни суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності як однієї з передумов економічного добробуту держави.

Ключові слова: розвиток держави, цілі сталого розвитку, митні органи, функції митних органів, безпека, економічне зростання.

В статті пропонується стратегію держави пов'язувати з досягненням цілей

устойчивого развития. Проанализированы глобальные цели устойчивого развития до 2030 г. и задачи, которые их детализируют. Обособлены роль и значение таможенных органов для обеспечения развития государства. Освещены функции таможенных администраций различных стран по выполнению каждой из задач в рамках целей устойчивого развития и определены те из них, в выполнении которых таможенные органы непосредственно задействованы. При этом деятельность таможенных органов предложено рассматривать через призму реализации задач, направленных на достижение целей экономического и безопасностного направлений. Рассмотрено значение фискальной и сервисной функций в контексте обеспечения экономического роста, развития инфраструктуры и инноваций, а также развития партнерских отношений между субъектами. Отмечена необходимость соблюдения налоговой дисциплины субъектами внешнеэкономической деятельности как одной из предпосылок экономического благосостояния государства.

Ключевые слова: развитие государства, цели устойчивого развития, таможенные органы, функции таможенных органов, безопасность, экономический рост.

The article proposes to link the development of the state with the achievement of global goals of sustainable development for the period up to 2030. The effectiveness of the state's activities to achieve strategic goals depends on the success of all public authorities, including customs authorities. The powers of customs authorities traditionally include control over the movement of goods across national borders, but they can be supplemented taking into account the specifics of a particular country. The possibilities of their influence on the development of the state depend on the functions and tasks assigned to the powers of customs authorities depend on. Among the global goals of sustainable development it is expedient to single out those on which the customs authorities have a direct influence. Such goals include "good health", "decent work and economic growth", "innovation and infrastructure", "peace and justice", and "partnership for sustainable development". Tasks within these goals can be grouped into those performed within the functions of the security or economic unit. The traditional tasks of the customs authorities in health care have been supplemented by new ones caused by the spread of viral diseases. Among the tasks within the goal of sustainable development of "innovation and infrastructure" are tasks related to the protection of wildlife and those designed to promote the development of foreign economic activity. The implementation of the service function of customs authorities can be considered in the context of achieving economic growth, as well as the formation of an appropriate customs infrastructure. Within the framework of the Partnership for Sustainable Development, the need to strengthen the mobilization of domestic resources in order to strengthen the internal capacity for tax collection and other deductions is noted. This task points out to the need for society to understand the importance of receiving customs revenues as state revenues. This emphasizes the importance of customs authorities in the context of their fiscal function. Given the growing volume of information used for management decisions at various levels, it is important in the context of ensuring the implementation of all goals and objectives to implement the customs authorities accounting and analytical function.

Key words: development of the state, goals of sustainable development, customs authorities, functions of customs authorities, security, economic growth.

Постановка проблеми. Економічний добробут та соціальна злагода у суспільстві є основними прагненнями держав протягом усієї історії людства, та все ж особливого змісту та значення набули вони в останні десятиліття.

Спільність прагнень в економічній та соціальній площинах підкреслюється прийняттям відповідних міжнародних документів, які визначають основні пріоритети розвитку. Такі спільні завдання узагальнено у вигляді цілей сталого розвитку, які було ухвалено в підсумковому документі Саміту ООН із прийняття порядку денного у сфері сталого розвитку на період після 2015 р. у Нью-Йорку у вигляді Резолюції Генеральної Асамблеї ООН № 70/1 від

25.09.2015 «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року» [1].

Досягнення цілей держави забезпечується якісним виконанням своїх завдань усіма органами державної влади, у тому числі тими, що відповідають за переміщення товарів через кордони держав.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема цілей сталого розвитку та їх урахування у вітчизняних стратегічних та програмних документах висвітлювалася у наукових публікаціях, зокрема в роботі А. Коваленко [1]. Результати моніторингу їх упровадження в Україні узагальнюються

в окремих звітах [2]. Окремі роботи присвячено аналізу функцій митних органів, наприклад фінансової [3], правоохоронної [4]. Однак розгляд функцій митних адміністрацій у контексті забезпечення сталого розвитку держави у наукових працях відсутній.

Постановка завдання. Метою дослідження є з'ясування ролі та значення митних органів для забезпечення розвитку держави, а саме в контексті реалізації цілей сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зазначений вище документ містить 17 глобальних цілей, які включають 169 показників їх досягнення [5]. Але вказані цілі є орієнтирами, і кожна з країн самостійно визначає рівень їх включення у свої стратегічні документи.

Досягнення цілей держави, визначених у стратегічних документах або ж не закріплених формально, досягається за рахунок виконання органами влади завдань у відповідній сфері суспільної діяльності.

На нашу думку, ефективність виконання таких завдань залежить від чіткості визначення сфери відповідальності окремого органу влади; злагоженості дій відповідальних суб'єктів із суміжних, взаємопов'язаних сфер діяльності; наявності стратегічних та програмних документів, що визначають пріоритети розвитку, та, головне, у них чітко зазначено завдання окремих органів та показники їх результативності.

Традиційно в усіх державах світу в окрему сферу діяльності органів державної влади виділяють завдання, які пов'язані з переміщенням товарів через державний кордон. Саме такий критерій взятий за основу у визначенні митної служби відповідно до Міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур (Київська конвенція): митна служба – державна служба, на яку покладене застосування митного законодавства та стягнення мит і податків, а також застосування інших законів та правил, що стосуються ввезення, вивезення, переміщення або зберігання товарів [6].

Указане поняття є базовим, у ньому окреслено основні завдання митних служб, але історично склалося, що у різноманітних економічних системах, що сформувалися у тій чи іншій державі, їхні завдання відрізняються. І залежно від завдань, що віднесені до компетенції митних органів, відрізняються важелі їхнього впливу на досягнення цілей держави.

Для узагальнення окремих напрямів роботи митних органів часто у наукових публікаціях або ж у політичних дискусіях використовують термін «функція». Функції митних органів – це специфічні, відносно самостійні та якісно однорідні складники діяльності митних органів, які характеризуються цільовою спрямованістю на досягнення мети і завдань, що стоять перед ними [3].

Розуміння функцій тісно пов'язане з терміном «завдання». Завдання, що стоять перед митними органами, можуть бути об'єднані у межах якоїсь функції, і, навпаки, у доповнення до реалізації певних функцій можуть бути додані додаткові завдання.

Зважаючи на відмінності між завданнями митних адміністрацій різних країн, сукупність функцій, що ними реалізуються, досить різноманітна. Окрім цієї об'єктивної передумови, потрібно розмежувати ще низку суб'єктивних чинників, які, на нашу думку, впливають на перелік функцій, що виділяють у митних органах: мети та завдань дослідження, що проводиться (у наукових працях, соціологічних опитуваннях); пріоритетності певного напрямку діяльності митних органів у визначений проміжок часу (або ж в окремій економічній системі), що відображається у планах дій керівництва митних адміністрацій чи органів державної влади взагалі.

Оскільки варіанти групування завдань, які виконують митні органи, можуть бути досить різноманітними, варіанти функцій, що пропонуються у дослідженнях, теж відрізняються. Однак із погляду забезпечення розвитку держави та досягнення цілей її розвитку, усе різноманіття функцій митних органів, а отже, й їх завдань, пропонуємо розділити на дві групи: економічні та безпекові. Таке групування базується на поділі залежно від мети реалізації відповідних завдань, що відповідає завданням нашого дослідження.

Для розуміння ролі митних органів у забезпеченні розвитку держави пропонуємо реалізацію функцій розглядати через призму забезпечення цілей сталого розвитку, визначених світовою спільнотою до 2030 р.

Всесвітня митна організація у 2018 р. визначила завдання митних органів у контексті досягнення цілей сталого розвитку як формування «надійного бізнес-середовища для економічного розвитку». Під словом «надійний» малося на увазі одночасно сприятливе, безпечне, справедливе і стійке середовище. Таке середовище дає підприємствам, особливо мікро, малим і середнім, можливість розширити сферу діяльності й створити передумови для більш активної участі в глобальній торгівлі [7].

Аналіз цілей сталого розвитку, запропонованих на період до 2030 р., та орієнтовних завдань, що їх деталізують, дає змогу виявити ті завдання, до виконання яких митні органи можуть бути залучені безпосередньо, тобто як суб'єкт, що забезпечує виконання цього завдання (табл. 1).

Серед завдань, наведених у табл. 1, у межах різних підцілей простежуються завдання економічного та безпекового напрямів.

Виконання завдань митних органів має за мету забезпечити захист населення від різного виду

Цілі сталого розвитку та завдання, які забезпечуються митними органами

Ціль сталого розвитку	Завдання в межах ЦСР
3. Гарне здоров'я	3.1 Покласти край епідемії СНІДу, туберкульозу, малярії, гепатиту, а також розповсюдженню інших інфекційних захворювань, що передаються через воду.
	3.2 Посилити заходи профілактики зловживання психоактивними засобами, у тому числі наркотичними речовинами та алкоголем.
8. Гідна праця та економічне зростання	8.1 Сприяти економічному зростанню із розрахунку на душу населення, враховуючи особливості економічного розвитку окремих країн, та сприяти економічному зростанню на 7% щорічно у найменш розвинених країнах.
	8.2 Забезпечити досягнення високих економічних показників шляхом диверсифікації економіки, використання здобутків технологічного прогресу та інноваційного розвитку.
	8.3 Сприяти впровадженню заходів, зокрема шляхом надання фінансових послуг, що сприяють розвитку та прогресу, розвитку виробництва, підприємництва, створенню робочих місць та розвитку малого та середнього бізнесу, а також творчому та інноваційному розвитку.
	8.4 Забезпечити охорону трудових прав та сприяти встановленню безпечних та гарантованих умов праці для всіх працівників, зокрема для трудових мігрантів.
	8.5 Розробити та реалізувати політику для сприяння сталому розвитку туризму, що дасть змогу створити нові робочі місця, сприяти розвитку місцевої культури та виробництва місцевої продукції.
9. Інновації та інфраструктура	9.1 Забезпечити розбудову сталої та стійкої інфраструктури з метою сприяння економічному розвитку та добробуту населення.
	9.2 Посилити можливість доступу невеликих промислових та інших підприємств до фінансових послуг, включаючи доступне кредитування та інтеграцію у мережі виробництва та ринки збуту.
	9.3 Сприяти організованій, безпечній, регулярній і відповідальній міграції та мобільності людей.
	9.4 Вжити термінових заходів із метою зупинення процесу втрати біологічної різноманітності до 2020 р. Захистити і запобігти зникненню видів, що знаходяться під указаною загрозою.
	9.5 Вжити невідкладних заходів із метою зупинення браконьєрства та незаконного обігу охоронюваних видів флори і фауни.
16. Мир та справедливість	16.1 Істотно скоротити незаконні фінансові потоки та незаконний обіг зброї, посилити діяльність щодо відновлення і повернення викрадених активів та подолати усі форми організованої злочинності.
17. Партнерство заради стійкого розвитку	17.1 Посилити мобілізацію внутрішніх ресурсів із метою зміцнення внутрішнього потенціалу збору податків та інших відрахувань.
	17.2 Значно збільшити обсяги експорту з країн, що розвиваються, з метою збільшення удвічі частки у світовій системі експорту до 2020 р.

Примітка: нумерація завдань не відповідає офіційним документам, а здійснена для зручності аналізу в межах дослідження.

Джерело: побудовано на основі [5]

загроз, у тому числі життю та здоров'ю населення, що безпосередньо стосується ЦСР 3 «Гарне здоров'я».

Як уже зазначалося, ситуація з поширенням вірусної інфекції зумовила появу завдань у митних органів, які пов'язані із запобіганням поширенню хвороби, недопущенням шахрайства та незаконному вивезенню засобів медичного призначення, медичних препаратів. Це збільшує роль митниці у забезпеченні цілі у досягненні цієї цілі, у тому числі через виконання завдання 3.1. Водночас завдання 3.2, а саме контроль над рухом наркотичних речовин через кордон, традиційно було одним із завдань митних органів.

Потрібно зауважити, що обидва вищезазначених завдання залежно від способу, яким забезпечується його виконання, належать до контролюючої функції митних органів, адже йдеться саме про

контроль над переміщенням медичних препаратів або ж наркотичних речовин.

Окрім перерахованих завдань, до захисту здоров'я населення доцільно віднести виконання функцій із контролю над переміщенням харчових продуктів.

Незважаючи на те що ЦСР 9 «Інновації та інфраструктура» за своїм змістом належить скоріше до економічних завдань, вона містить завдання безпекової групи, пов'язані з контролюючою функцією митних органів. Так, до завдань митних органів у більшості країн віднесено недопущення незаконного переміщення та запобігання незаконному обігу через митний кордон представників дикої природи. Ця діяльність дає змогу зберегти видове різноманіття дикої природи (завдання 9.4) та не допустити отримання додаткових доходів від браконьєрства та незаконного обігу охоронюваних видів флори і фауни (завдання 9.5).

Особливо важливою стала діяльність митних органів у контексті забезпечення ЦСР «Мир, справедливість та сильні інститути», що викликано загрозами поширення тероризму.

На початку XXI ст. у зв'язку з глобальними терористичними проявами та загостренням різнопланових викликів людству на передній план виходить захисна (правоохоронна) функція митних інституцій, у зв'язку з чим деякі країни (США, Австралія, Канада) включили митні адміністрації до складу правоохоронних структур або об'єднали їхні зусилля в протистоянні небезпечним явищам [8]. Окремі дослідники характеризують забезпечення безпекової функції митними органами залежно від загроз, захист від яких є пріоритетним [9].

Серед ЦСР безпосередньо економічний характер має ЦСР «гідна праця та економічне зростання». Варто зауважити, що зазначена ціль містить два величезних блоки завдань: ті, які стосуються використання людського капіталу, та ті, які спрямовані на економічний розвиток суспільства. Розглянемо ці два блоки окремо.

Митна служба має вплив на забезпечення економічного зростання у контексті: справляння митних платежів, як основи наповнення бюджету; застосування заходів тарифного та нетарифного регулювання, що впливає на стійкість та збалансованість внутрішнього ринку; виконання угод про вільну торгівлю, що впливає на рівень міжнародної співпраці, а отже, й економічне зростання за рахунок участі у міжнародних ланцюгах постачання товарів; сприяння експортним операціям, що впливає на рівень фінансових надходжень до держави.

Перший із зазначених моментів відображено у завданнях митних органів усіх країн світу та узагальнено можна відобразити у вигляді реалізації фіскальної функції у контексті виконання завдання 8.1.

Відмінності у її реалізації пов'язані з видами платежів, які адмініструються. Традиційно митні органи відповідальні за нарахування та стягнення ввізного та вивізного мита, ПДВ (з імпортованих товарів), акцизного податку (з імпортованих товарів). Однак в окремих країнах митні служби мають повноваження для адміністрування інших видів платежів. Так, митна адміністрація Великої Британії здійснює справляння податків і зборів на розвиток кінематографа; стягування збору за проведення судна фарватером, портових зборів та інших платежів; стягування збору за освітлення й реєстрацію, причальних і пасажирських зборів [10].

У межах ЦСР «Гідна праця та економічне зростання» окремо потрібно розглянути завдання, що сприяють розвитку та прогресу, розвитку виробництва, підприємництва, створенню робочих місць і розвитку малого та середнього бізнесу, а також

творчому й інноваційному розвитку. У цьому контексті особливо важливим є завдання митних органів у сприянні міжнародній торгівлі шляхом надання якісних послуг у контексті реалізації сервісної функції.

Виокремлення сервісної функції митної адміністрації зумовлене появою теорії суспільних благ, за якою держава розглядається не як регулююча структура, а як один із низки суб'єктів економічної діяльності, котрий повинен надавати суспільству конкретні економічні блага з певною ефективністю виробництва цих благ [11]. Потрібно зауважити про неправомірність зведення функції митниць до надавачів сервісних митних послуг, адже в такому разі в дану модель не вписуються завдання митних адміністрацій, пов'язані з регулюванням увезення та вивезення товарів, що присутнє у переліку функцій усіх митних адміністрацій.

Питання, пов'язані із забезпеченням гідних умов праці (завдання 8.4), не належать до безпосередніх функцій митних органів в Україні, хоча в деяких державах, наприклад у ФРН, такі завдання належать до їхньої компетенції.

Діяльність щодо сприяння розвитку туризму не належить до традиційних напрямів діяльності митних служб. Проте, наприклад, до основних функцій митної адміністрації США віднесено підтримку зовнішньої торгівлі та туризму, що пов'язано з організаційною структурою митної служби і повноваженнями, якими вона наділена.

Із забезпеченням надання якісних послуг митними органами, на нашу думку, пов'язане завдання ЦСР 9 «Інновацій та інфраструктура». Так, розбудова сталої та стійкої інфраструктури з метою сприяння економічному розвитку та добробуту населення передбачає і формування належної митної інфраструктури (завдання 9.1). Результатом виконання цього завдання є формування сприятливого середовища для розвитку невеликих підприємств шляхом створення відповідної митної інфраструктури. Крім того, митні органи можуть суттєво впливати на показники легкості ведення бізнесу в державі, зокрема й щодо можливості виходу малих підприємств на зовнішні ринки (завдання 9.2).

Із виконанням завдання 8.5 пов'язане завдання сприяння організованим, безпечній, регулярній та відповідальній міграції та мобільності людей. Сучасний світ дуже мобільний, і створення умов для руху людей між країнами дає змогу розвивати міжнародні економічні відносини.

Важливою є роль митниць у сприянні міжнародній торгівлі. Це потрібно виділяти через значення, яке має торгівля між країнами в умовах глобалізації. Виконання цього завдання пропонуємо відносити до ЦСР «Партнерство заради сталого розвитку». При цьому як партнерів потрібно розглядати інші країни, органи влади та бізнес.

Переважна більшість митних адміністрацій здійснює цю функцію шляхом сприяння спрощенню процедур міжнародної торгівлі, про що безпосередньо вказується у завданнях митних адміністрацій.

У межах ЦСР «Партнерство заради стійкого розвитку» зазначається необхідність посилити мобілізацію внутрішніх ресурсів із метою зміцнення внутрішнього потенціалу збору податків та інших відрахувань. Це завдання підкреслює необхідність розуміння суспільством важливості надходження як доходів держави митних платежів, значення митних органів у контексті реалізації ними вищезазначеної фіскальної функції.

Окремо потрібно виділити завдання митних адміністрацій, що стосуються ведення митної статистики. Розвиток усіх сфер життя в сучасному світі пов'язаний із використанням великих масивів даних, які використовуються для прийняття управлінських рішень на різних рівнях. Тому зростає важливість правильного накопичення інформації про всі сфери суспільного життя, у тому числі щодо обсягів зовнішньоекономічної діяльності, надходжень митних платежів, результатів діяльності митних адміністрацій. Саме тому доцільно говорити про реалізацію митними органами обліково-аналітичної функції та її важливість із погляду аналітичного підґрунтя в державному управлінні.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, сталий розвиток сучасних держав можливий лише за рахунок їх інтеграції у світові економічні зв'язки, що призводить до зростання ролі митних органів як контролюючого органу та якісного надавача відповідних послуг.

Не менш важливими є завдання митних органів, які пов'язані із забезпеченням захисту здоров'я та життя населення, захисту природи, інтелектуальної власності та культурних цінностей.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Коваленко А. Стан і перспективи реалізації цілей сталого розвитку в Україні. 2018. С. 11–14. URL : <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/161898/4.pdf?sequence=1> (дата звернення: 21.05.2020).
2. Цілі сталого розвитку – Україна. Моніторинговий звіт. 2019. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/menu/st_rozv/publ/SDGs-MonitoringReport_v08_24.09.2019.pdf (дата звернення: 21.05.2020).
3. Любима Ю.В. Місце та роль фіскальної функції серед інших функцій митних органів. URL : <http://212.1.86.13/jspui/bitstream/123456789/3078/1/15.%20%D0%9B%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%B2%D0%B0%20.%20%D0%AE.%20%D0%92.pdf> (дата звернення: 19.05.2020).
4. Лисенко О.М. Адміністративно-правове забезпечення правоохоронної діяльності митних органів на етапі виявлення порушень митного законодав-

ства. *Вісник Академії митної служби України*. 2013. № 1. С. 124–130. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsup_2013_1_23 (дата звернення: 21.05.2020).

5. Глобальні цілі сталого розвитку. *Представництво ООН в Україні*. URL : <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku> (дата звернення: 19.05.2020).

6. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Київська конвенція). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643 (дата звернення: 19.05.2020).

7. Повідомлення від Всесвітньої митної організації. Міжнародний день митника. 2018. URL: <http://sfs.gov.ua/media-tsentri/novini/print-324445.html> (дата звернення: 21.05.2020).

8. Дорофеєва Л. Сучасні моделі організаційної структури та основні засади функціонування митних адміністрацій у країнах Європейського Союзу. *Visegrad Journal on Human Rights*. URL : http://vjhr.sk/archive/2017_1/part_1/12.pdf (дата звернення: 21.05.2020).

9. Попівняк О.І. Міжнародний досвід забезпечення митної безпеки. *Правова освіта*. URL : http://www.pravo.nayka.com.ua/pdf/2_2018/82.pdf (дата звернення: 21.05.2020).

10. Ченцов В.В. Митні адміністрації (служби) в системі державного управління Європейського Союзу. Досвід Великобританії. URL : <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/332> (дата звернення: 21.05.2020).

11. Хапилин С.А. К вопросу о корректировке понятия «сервисная функция таможенных органов» в контексте теории общественных благ. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/servisnaya-funktsiya-tamozhennyh-organov-v-kontekste-teorii-obschestvennyh-blag> (дата звернення: 21.05.2020).

REFERENCES:

1. Kovalenko A. (2018) Stan i perspektyvy realizatsiji cilej stalogo rozvytku v Ukraini [Status and prospects of realization of sustainable development goals in Ukraine]. pp. 11–14. Available at: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/161898/4.pdf?sequence=1> (accessed 21 May 2020).
2. Cili stalogo rozvytku – Ukrainina. Monitoryngovyj zvit (2019). [Sustainable development goals – Ukraine. Monitoring report.]. Available at: http://www.ukrstat.gov.ua/menu/st_rozv/publ/SDGs-MonitoringReport_v08_24.09.2019.pdf (accessed 21 May 2020).
3. Ljubyva Ju.V. Misce ta rolj fiskalnoji funkciji sered inshykh funkcij mytnykh orghaniv [The place and role of the fiscal function among other functions of customs authorities.]. Available at: <http://212.1.86.13/jspui/bitstream/123456789/3078/1/15.%20%D0%9B%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%B2%D0%B0%20.%20%D0%AE.%20%D0%92.pdf> (accessed 21 May 2020).
4. Lysenko O. M. (2013) Administratyvno-pravove zabezpechennja pravookhoronnoji dijalnosti mytnykh orghaniv na etapi vyjavlennja porushenj mytnogho zakonodavstva [Administrative and legal support of law enforcement activities of customs authorities at the stage of detection of violations of customs legislation.]. *Bulletin*

of the Academy of Customs Service of Ukraine. no 1, pp. 124-130. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vam-sup_2013_1_23 (accessed 21 May 2020).

5. Ghlobaljni cili stalogho rozvytku. Predstavnytvo OON v Ukraini. [Global goals of sustainable development. UN Office in Ukraine]. Available at: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku> (accessed 19 May 2020).

6. Mizhnarodna konvencija pro sproshhennja i gharmonizaciju mytnykh procedur (Kiotsjka konvencija) [International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures (Kyoto Convention)]. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643 (accessed 19 May 2020).

7. Povidomlennja vid Vsesvitnjoji Mytnoji Orgha-nizaciji. Mizhnarodnyj Denj Mytnyka. 2018. [Noti-fication from the World Customs Organization. International Customs Day. 2018.]. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643 (accessed 21 May 2020).

8. Dorofejeva L. (2017) Suchasni modeli orgha-nizacijnoji struktury ta osnovni zasady funkcionu-vanja mytnykh administracij u krajinakh Jevropejskogho Sojuzu [Modern models of organizational structure and

basic principles of functioning of customs administra-tions in the countries of the European Union]. *Visegrad Journal on Human Rights*. Available at: http://vjhr.sk/archive/2017_1/part_1/12.pdf (accessed 21 May 2020).

9. Popivnjak O.I. (2018) Mizhnarodnyj dosvid zabez-pechennja mytnoji bezpeky [International experience in customs security]. *Legal education*. Available at: http://www.pravo.nayka.com.ua/pdf/2_2018/82.pdf (accessed 21 May 2020).

10. Chencov V.V. Mytni administraciji (sluzhby) v sys-temi derzhavnogho upravlinnja Jevropejskogho sojuzu. Dosvid Velykobrytaniji [Customs administrations (ser-vices) in the system of public administration of the Euro-pean Union. The experience of Great Britain.]. Available at: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/332> (accessed 21 May 2020).

11. Khapylyn S.A. K voprosu o korrektyrovke pon-jatyja "servysnaja funkcyja tamozhennykh orghanov" v kontekste teoryy obshhestvennykh blagh [On the ques-tion of adjusting the concept of "service function of cus-toms authorities" in the context of the theory of public goods] Available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/servisnaya-funktsiya-tamozhennyh-organov-v-kontekste-teorii-obshchestvennyh-blag> (accessed 21 May 2020).